

Asianro 431/00.04.01/2018

§ 163**Lausunto Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistosta**

Maankäyttöpäällikkö Outi Pekkala 20.4.2018:

Varsinais-Suomen liitto pyytää lausuntoa Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistosta. Aineisto on ollut kuulemistä varten nähtävillä 26.3. – 27.4.2018 välisen ajan.

Kaavassa käsitellään kierto- ja biotalouden näkökulmasta keskeisten luonnonvarojen käyttöä ja potentiaalia sekä maakunnallisesti arvokkaiden luontoluonnonalueiden säilyttämistä ja virkistysmahdollisuuksien turvaamista. Kaavatyö on käynnistynyt vuoden 2015 lopussa.

Valmisteluvaiheen kuulemisen tavoitteena on saada eri sidosryhmiltä palaute siitä, onko kaavatyölle asetetut tavoitteet huomioitu ja tuotu riittävällä tavalla esille kaava-aineistoissa ja siihen liittyvissä selvityksissä siten, että kaavalle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa. Valmisteluvaiheen aineistojen nähtävillä olon jälkeen keväällä 2018 järjestetään luonnonvarafoorumin sidosryhmätilaisuuksia, joiden kautta osaltaan määritellään kaavan ehdotusvaiheen sisältöä.

Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan tavoitteena on

- turvata luonnon monimuotoisuus,
- lisätä virkistys- ja matkailutoimintojen mahdollisuuksia sekä
- mahdollistaa luonnonvarojen kestävä käyttö ja hyödyntäminen.

Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan tavoitteiden toteuttaminen edellyttää laajaa alueellista sidosryhmätyöskentelyä, perustietoa keräävää selvitystyötä ja se on osa aluekehitystyötä. Kaavatyön keskeinen tavoite on siis osoittaa mahdollisuuksia ja maakunnan potentiaaleja eri käsiteltävissä teemoissa, eikä itseisarvona ole kaiken toiminnan merkitseminen kaavaan konkreettisina merkintöinä. Kaavatyö toimii osana laajempaa kumppanuustoimintaa ja yhteistyötä keskustelun herättäjänä sekä toiminnan edistämisen asiakirjana.

Vaihemaakuntakaavan yleisinä tausta-aineistoina toimivat kokonaismaakuntakaava, metsä-, pelto- ja taajama-alueet osoittava kartta sekä tieverkostokartta.

Valmisteluaineisto käsittää:

- Lähtökohtia ja tavoitteita koskevan selostuksen osan
- Valmisteluaineiston liitekartat
- Voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmän

Vaihemaakuntakaavan keskeiset teemat ovat:

Luonnonsuojelu ja luonnonarvojen turvaaminen

Teeman tavoitteet:

- Päivitetään luonnonsuojelulain mukaiset suojelualuemerkinnät kokonaisuutena luonnonsuojelualueiden, luonnonsuojeluohjelmien alueiden ja Natura-alueiden osalta vastaamaan nykytilannetta.
- Täydennetään soidensuojelutyöryhmän inventointiaineistosta tunnistamat valtakunnallisesti arvokkaat suot maakuntakaavan suojelualueiksi.
- Saadaan käyttöön uusinta tutkimustietoa luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävistä ekologisista yhteyksiä sekä ihmistoiminnan aiheuttamista kehittämispaineista.
- Osoitetaan kaupunkiseutujen keskeiset viheryhteydet, ns. vihersormet, jotka tällä hetkellä ovat osoitettu pääosin virkistysaluemerkinnöin.
- Geologisesti arvokkaat alueet osoitetaan harju-, kallio- ja moreenialueista sekä tuuli- ja rantakerrostumista ja kivikoista.
- Selvitetään ekologisten yhteyksien ja alueiden merkintämahdollisuuksia maakuntakaavassa, joko alueina, yhteyksinä tai mahdollisina kehittämisalueina.

Luonnon merkitys virkistys- ja matkailukäytössä

Maakuntakaavan tavoitteena virkistyskäytön osalta on osoittaa virkistys-, retkeily- ja matkailun kannalta keskeisiä ja potentiaalisia kohteita ja alueita, jotka yhdistetään toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi yhdistämällä ne toisiinsa reiteillä.

Maakunnallisten virkistysalueyhdistyksen on todettu tuovan lisämahdollisuuksia virkistysalueiden kehittämiseen erityisesti ristikkäisten maankäyttöpaineiden parissa kamppailevissa eteläisen Suomen maakunnissa. Varsinais-Suomi onkin yksi harvoja eteläisen Suomen maakuntia, jossa ei ole vielä maakunnallista virkistysalueyhdistystä.

Teeman tavoitteet:

- Päivittää virkistys-, retkeily- ja matkailutoimintojen merkinnät ajantasaisella tiedolla sekä mahdollisesti osoittaa kehittämisalue- ja reitti-merkintöjä sekä strategisia merkintöjä teemaan liittyen.
- Virkistys- ja retkeily- ja matkailun osalta maakuntakaavaan on myöhemmässä vaiheessa ja nykytilatietoihin perustuen tarkoitus osoittaa uusia, suunnitelmallisuutta korostavia merkintöjä.

Luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen

Teeman alla käsitellään maa- ja metsätaloudesta saatavia uusiutuvia luonnonvaroja, mineraalivaroja sekä näiden hyödyntämisen tarvitsemia terminaalialueita.

Teeman tavoitteet:

- keskeisin tavoite on huomioida nykyiset materiaalien hyödyntämisen sijainnit ja turvata niiden mahdollisimman tehokas käyttö ympäristönäkökulmat huomioiden, ennakoiden mahdolliset ristiriidat maankäytön muiden paineiden kanssa.
- Kaavatyön aikana selvitetään mm. keskitetyn maa-ainesten oton osoittamisen mahdollisuuksia. Lisäksi tarvittavilta osin tarkennetaan nykyisten terminaali- ja teollisuusalueiden ja erityisesti jätehuollon toiminta-alueiden merkinnät vastaamaan muuttuneita toimintoja. Kaivosmerkkien osalta tarkistetaan kyseisten merkintöjen ajantasaisuus sekä mahdolliset tarpeet uusien alueiden merkinnöille.

Muita selvityksiä ja selvitystarpeita on työssä todettu:

- Sähkö- ja kaasuverkko
- Särkäsalmien väylän kehittäminen
- Rantojen sulkeutuneisuus
- Perinnemaisemat

Aineisto on Varsinais-Suomen liiton kotisivulla:

<http://www.varsinais-suomi.fi/fi/tehtaevaet-ja-toiminta/suunnittelu-ja-kaavoitus/maakuntakaava/luonnonvarojen-ja-varojen-vaihemaa-kuntakaava>

Lausunnot on saatu lisäaikaa siten, että kaupunginhallitus ehtii lausua asiassa kokouksessaan 7.5.2018.

Oheismateriaali 12 Lausuntopyyntö Varsinais-Suomen luonnonvarojen ja -varojen vaihemaa-kuntakaavasta

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Kaupunginhallitus päättää antaa Varsinais-Suomen liitolle luonnonvarojen ja -varojen vaihe-maakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistosta seuraava lausunnon:

Haunisten allas on valmisteluaineistossa luokiteltu virkistysalueeksi sekä erilliseksi virkistyskohteeksi ja altaan ympärille on osoitettu olemassa oleva virkistysreitti. Tulevaisuudessa altaan osoittaminen virkistyskohteena vaihemaa-kuntakaavassa ei ole mahdollista. Altaan luonnollinen valuma-alue on riittämättömän ylläpitämään nykyinen veden korkeustaso. Altaan vesi on sinne keino-

tekoisesti pumpattua ja tulevaisuudessa veden pinnan korkeustason pitäminen edes nykyisellään ei ole missään mielessä kannattavaa. Veden pumpaaminen joesta on myös ristiriidassa Raision ja Ruskon joen ennallistamishankkeen kanssa (ELY, AVI, Rusko, Raisio). Lisäksi veden pinnan laskettua on altaassa päässyt vallalle haitallisena vieraslajina tunnettu lammikki. Alue tulee kuitenkin Raision kaupungin kannan mukaan säilyttää virkistysalueena, mutta poistaa virkistyskohde- ja virkistysreitimerkin.

Muilta osin Raision kaupungilla ei ole lausuttavaa.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Saila Rintee ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Ehdotusta ei kannatettu ja se raukesi.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Saila Rintee jätti asiasta eriävän mielipiteen sekä seuraavat eriävän mielipiteen perustelut pöytäkirjaan kirjattavaksi:

Raision lausunnossa pitäisi esittää ko. maakuntakaavaan uusia virkistysalueita, -kohteita ja -reittejä. Haunisten allasta ja sen ympärillä olevaa virkistysreittiä ei tule ehdottaa poistettavaksi maakuntakaavan virkistyskohteiden listalta.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen tämän pykälän käsittelyn jälkeen tauon ajaksi klo 19.05–19.15.

